

Mali Christiani Dei nomen infamant.

De Baptizatorum officio.

Rom. 2. 23.

A. 3. 4.

Scripturam praecipua omnes & singulos Christianos spectantia.

Matth. 19.

De Baptizatorum officio.

Matth. 10. Matth. 7. Matth. 6.

In. 21. Matth. 5.

facietis coram hominibus, ut videamini ab eis: alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum. Item: Theaurizate vobis thesauros in caelo, ubi nec aegero, nec tinea demolitur. Item: Attendite vobis, ne forte gravetur corda vestra in crapula, & ebrietate, & curis hujus vitae. Item: Dico autem vobis, Nolite resistere malo. Et, Diligite inimicos vestros: benefacite his, qui vos oderunt, & orate pro persequentibus, & calumniantibus vos. Item: Omnis qui inquitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui autem dixerit, Racha, reus erit Concilio. Qui dixerit, Fatue, reus erit gehennae ignis. Item: Nolite jurare, neque per caelum, neque per terram. Sic autem sermo vester, Est, est; Non, non. Item: Omne verbum otiosum, quod locuti fuerint homines, reddent eo rationem in die iudicii. Item: Si quis te percusserit in dextera maxilla, praebe illi & alteram. Item: Elicite misericordiam, sicut & Pater vester misericors est. Item: Si peccaverit in te frater tuus, dimitte illi septies, & non locum septies, sed usque septuagies septies. Item: Si non remiseritis hominibus de cordibus vestris, nec Pater vester dimittet vobis peccata vestra. Item: Quaezite primum Regnum Dei, & iustitiam eius, & haec omnia adiacentia vobis. Et cuiusdam Dicitur: Si, inquit, vis ad vitam ingredi, serva mandata, id est, Non homicidium facies, Non adulterabis, Non furum facies, Non falsum testimonium dices, Non concupisces rem proximi tui: Honora patrem tuum, & matrem tuam, & Dilige proximum tuum sicut te ipsum. Et cuiusdam Legis Doctores se interrogant, quod esset mandatum magnum in Legem ait: Diligite Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, hoc est maximum, & primum mandatum. Secundum autem simile est huic: Diligite proximum tuum sicut te ipsum. In his duobus mandatis tota Lex pendet, & Prophetae. Paulus quoque Apostolus dicit: Qui diligit proximum, Legem implevit, &c. Item: Patientes estote ad omnes, videte, ne quis malum pro malo alicui reddat, sed semper quod bonum est, sectamini invicem, & in omnes. Haec enim est voluntas Dei: Omnia autem probate, quod bonum est, tenete, ad omni specie mali abstinete vos. Item, Mordacitate membra vestra, quae sunt super terram fornicationem, immunditiam, libidinem, concupiscentiam malam, & avaritiam, item, indite vos vicia misericordiae, benignitatem, humilitatem, modestiam, patientiam, supportantes invicem. Item, Nolite mentiri invicem. Item, Si concupiveritis cum Christo, quae fursum sunt quaerite. Item, Elicite invicem benigni, misericordes, donantes invicem, sicut & Deus in Christo donavit vobis. Item: Omnia amittite, & ira, & indignatio, & clamor, & blasphemia tollatur a vobis, cum omni malitia. Item: Fornicatio, & omnis immunditia, aut avaritia non nominetur in vobis, sicut decet Sanctos, aut turpudum, & aut stultiloquium, aut scurrilitas. Item, An nefecitis, quia iniqui Regnum Dei non possidebunt? Nolite errare, Deus non iridetur: quia neque fornicari, neque idolis servire, neque adulteri, neque molles, neque masculorum concubitores, neque avari, neque ebrios, neque maledici, neque rapaces Regnum Dei possidebunt. Item, Omnis fornicator, aut immundus, aut avarus, non habet hereditatem in Regno Christi, & Dei. Item, Imitatores mei estote, sicut & ego Christi. Item, Pacem se quimini cum omnibus, & sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum. Item ad Timotheum, Discedat omnis ab iniquitate, qui nominat nomen Domini. Apostolus quoque Joannes ait: Nolite dilgere mundum, & neque ea, quae in mundo sunt: quis si quis diligit mundum, non est caritas Patris in eo. Item: Qui dicit se in Christo manere, debet sicut ille ambulare, & ipse ambulare. Item, Omnis, qui odit fratrem suum, homicida est: & omnis homicida non habet vitam aeternam in se manentem. Jacobus autem Apostolus ait: Quicumque voluerit amicus esse feculi huius, inimicus Dei constituitur. Propter eos, quos supra memoravimus, haec pauca breviter commemorare studimus, qui insipienter afferant, solummodo haec actum fecerit dicitur, cum vixisset Dominus, & angustiam vitam dicit esse, quae dicitur vitam, & homo nisi per eam in vitam ingredi possit aeternam. Non solum igitur Monachis, & Clericis, verum vitam omnibus, qui Christiano confenserunt vocabulo, per hanc actum, & angustiam intrandum est vitam. Operor itaque omnes, qui iuxta Apostolum, in Christo baptizati sumus, Christianique induimus, in novitate vitae ambulare, semperque ante oculos ponere pactum, quod cum Deo in Baptismo fecimus, ubi abrenuntiamus Satanae, & omnibus pompis ejus, & omnibus operibus ejus. Quod pactum tunc irritum fit, cum in fide qui permanent, vitia aut in fide exorbando, idcirco vitibus, aut haresum erroribus implicatur. Quia ergo, sicut scriptum est, Corpus, quod corrumpitur, aggravat animam, & deprimit terrena inhabitatio sensum militat cogitantem, & fragilitas humana post Baptismi gratiam peccatorum fundatur Mlecebris, eademque peccata Baptismi iteratione deleri nequaquam possunt, necesse est, ut

Matth. 19. Luc. 6.

Matth. 6. Matth. 19.

Rom. 11. Theff. 5. Coloss. 3. Ephes. 5. 1. ad Tim. 2.

De Baptizatorum officio.

1. Cor. 6.

Ephes. 5. 1. ad Tim. 2.

Hebr. 12. 1. ad Tim. 2.

1. ad Tim. 2.

1. Joan. 2.

Jacob. 4.

Non solum

1. Pet. 2. 19.

Sap. 9. 15.

penitentiae lamentis, & elemosinarum largitionibus, & ceteris bonorum operum executionibus, quam celerime deleri precoritur. Et quia unus est Pater noster, & Magister, & Dominus, una Fides, unum Baptisma, una Mater sancta Ecclesia, insistant, & vigilanter ab omnibus certandum est, quamquam diversorum donorum molis curatur, qualiter una ad supernam Jerusalem viam nostram tendamus, quo sine fine cum Domino vivere mereamur. Aliud quoque sciendum, quod quanto quis se in presenti saeculo pro Christo abjectionem fecerit, tanto magis in futuro felicitorem remunerationem percipiet.

PROPOSITIO X.

Baptismus hominem ab Ecclesia mandatis non liberat.

Dogma fidei est. Nam ad Baptizatos pertinent illa Christi Oncula Matthaei 18. Si Ecclesiam non audierit, se tibi erit Ethnicus, & Publicanus. Et Luc. 10. Qui vos audit, me audit; & qui vos spernit, me spernit. Quae invide probant, Leges ab Ecclesia, & ejus Pastores, Christianorum conscientiam obligare. Praeterea, Apostoli decreverunt, ut Gentiles ad Christi fidem converterentur immolatis, & sanguine, & suffocato abstinent, ut reseretur Actuum 15. 28. Visum est spiritui Sancto, & vobis, nihil ultra vobis imponere oneris, quam haec necessaria: Ut abstinere vos ab immolatis simulacrorum, & sanguinis, & suffocato, & fornicatione. Et Vers. 11. necerat quomodo S. Paulus perambulabat Syriam, & Ciliciam, confirmans Ecclesiae praecipiens custodire praecipia Apostolorum, & Seniorum. Et cap. 16. legitur quod Paulus, & Timotheus, cum pertransirent civitates, Tradebant eis custodire dogmata, quae erant decreta ab Apostolis, & Senioribus, qui erant Hierosolymis. Idem 2. ad Theffal. 3. Scribite: si quis non obedierit verbo nostro per Epistolam, hunc notate, & non commiscerimini cum illo, ut confundatur. Et ad Hebraeos c. 16. Obedite Praeceptis vestris, & subjacetis illis. Ipsi enim pervigilant quasi rationem pro animabus vestris reddant. Ex quibus colligitur, Ecclesiam, & ejus Pastores, scilicet Summum Pontificem, & Episcopos, auctoritatem habere condendi leges obligantes conscientiam, adeoque Christianis illis obedientiam debere; nec ab eis solvi per Baptismum, quo Ecclesia membra, filii, cives, & subditi sunt. Quae potestate aui semper Ecclesia est ab Apostolicis temporibus, ut probant Canonem in Concilio affante Sp. Sancto conditi, & totius Mundi reverentia consecrati. Quomobrem recte Tridentina Synodus Sess. 7. Can. 8. De Baptismo, Lutheri, & Calvinii errorem Propositioni nostrae contrarium damnat his verbis: Si quis dixerit, baptizatos liberos esse ab omnibus Sanctae Ecclesiae praecipis, quae vel scripta, vel tradita sunt; ita ut ea observare non teneantur, nisi se sua sponte illis submittere volunt; Anathema sit.

Obijciunt Haeretici: Populus Christianus in libertatem vocatus est, teste Apostolo 2. ad Corinth. 3. & ad Galat. 4. & 5. At istae libertati repugnat, subiectum esse legibus Ecclesiae, & Pastorum, secundum illud Apostoli 1. ad Corinthios 7. Pretio redempti estis; nolite fieri servi hominum.

Respondetur, Libertatem Christianam, quae per Christi Baptismum homini conferetur, non esse immunitatem ab observatione mandatorum Ecclesiae, & a Legibus humanis, sive Ecclesiasticis, sive Civilibus; sed 1. Libertatem a peccato, ut docet Apostolus 1. 6. Epistolae ad Romanos: Liberati a peccato, servi autem facti Dei; habetis fructum vestrum in sanctificationem, finem vero vitam aeternam. 2. Libertatem a servitute, & captivitate diaboli, ut docet Christus, Joannis 12. Nunc judicium est mundi, nunc Princeps hujus mundi ejectionis foras. Hinc Exorcismorum, Infuffationis, & Abrenuntiationum Satanae Ritus facti in Baptismo, et Apostolicae Traditione a primis Ecclesiae saeculis usurpatis. 3. Libertatem a servitute Legis Moisaicae, ut docet Apostolus, ad Galatas 3. Cap. 2. & Nolite iterum jugo servitutis contineri: Si circumciscimini, Christus vobis nihil proderit. Servus autem hominum non fieri prohibet Apostolus, eo sensu, ne ipsa contra Christum, aut praeter Christi servitium, non eo sensu, ut ipsi iustas leges ferrentibus, & aliquid legitime praecipiantur parere non debeamus: alioquin secum ipse pugnet, cum obediendum Superioribus exhiberi jubet. Ephes. 6. Coloss. 3. Tit. 2. Boni porro servituti alii liberi sunt, & mali imperando alii servi sunt, secundum praefatum illam S. Augustini sententiam lib. 4. De Civit. Dei. Cap. 3. Proinde bonus, etiam si serviat, liber est: malus autem, etiam si regnet, servus est; ut nec nisi hominis, sed quod est gravatus, est dominorum, quod vitiorum. De quibus vitis cum ageret Scriptura dicitur, A quo enim quis, inquit, devilius est, hinc & servus additus est.

Obijciunt verba Christi a S. Matthaeo Cap. 15. 9. relata: Sine causa colunt me, docentes Doctrinas, & Mandata hominum.

Respondetur, Mandata hominum divinis Mandatis contraria, necnon ea, quae inutilia sunt, & nullam fructum sive spiritumalem, sive temporalem afferentia, quales erant

Pharisaicae Traditiones, a Christo improbari, ac rejici: non ea, quae legitime auctoritate, & ab finem aeternae salutis, Ecclesiaeque ordinem, aut Reipublicae commune bonam, ac tranquillitatem praescribuntur.

Obijciunt illud Isai 33. Deus iudex noster, Deus legislator noster: & illud Jacobi 4. Unus est Legislator.

Respondetur, Unum esse Legislatorem supremum, primum, nulli alii subitum, & qui potest perdere, & servare, ut ait S. Jacob. scilicet Dominum Deum nostrum: ad alios esse Legislatores secundarios, illius Vicarios, & Ministros, Ecclesiae, scilicet, Pastores, & Principes. Unde Proverb. 8. ait Aeterna Sapientia: Per me Reges regnant, & Legum conditores iuxta decernunt. Sane Apostolus tulisse leges, & mandata quaedam Fidelibus dedisse, confirmatur ex 1. ad Corinthios 14. ubi S. Paulus, ea quae scribit de ordine, & honestate in conventibus Christianorum servanda, Domini Mandata esse dicit, utpote ex potestate, quam a Christo acceperat, tradita, & illius doctrinae confirmationem; si quis (inquit) videtur Propheta esse, aut spiritualis, cognoscat, quae scribo vobis, quae Domini sunt Mandata. Et 1. ad Thessalonicenses 4. Scribit, quae praecipia dederim vobis. Praeterea, Lex de Bigamis, & Neophytis ad Sacerdotium non promovendis, ad Timotheo 3. & ad Tit. 1. Apostolica est. Item Leges de Dominica die observanda loco Sabbati Judaei, de Jesuino Antepascuali, de certis Sacramentorum Ritibus, & alias complures quae nec ab Episcopis, nec a Conciliis instituta leguntur, & tamen semper in Ecclesia sunt observatae, ab Apostolis esse latas, certissimum est, secundum illam S. Augustini. Regulam lib. 4. De Baptismo contra Donatistas. Cap. 24. Quod universae tenet Ecclesia, nec Concilium institutum, sed semper vetustum est, nonnulli Auctoritate Apostolica traditum rectissime creditur. Quae autem non ab ipsis Apostolis, sed a Concilio Generalibus facta, in universa Ecclesia observantur, non minus Christianorum conscientiam obligant; ut colligitur ex eodem S. Augustini. Epistolae. 54. alias 118. Ad Januarium, cuius haec sunt verba: Illa autem, quae non scripta, sed tradita custodimus, quae quidem toto terrarum orbe servantur, docentur intelligi vel ab ipsis Apostolis, vel Plenariis Conciliis, quorum est in Ecclesia saluberrima auctoritas, commendata, atque statuta retineri, sicut quod Domini Passus, & Resurrectio, & Ascensio in caelum, & Adventus de caelo Spiritus Sancti, anniversaria solemnitate celebrantur, & quae quid aliud tale occurrerit, quod servatur ab universis, quicumque se diffundit Ecclesia.

At, inquit, Lex Iusto non est postea (ut ait Apostolus 1. ad Timotheum 1.)

Respondetur, Iustus non esse positam legem per modum conditionis, quia ipsi sibi iuxta legem, ad obsequium operis legis scriptum in cordibus suis, ut ait idem Apostolus ad Rom. 2. quamvis sponte parent & amore iustitiae, non timore poenae. Ceterum si a iustitia deficiant, legem ipsam violando, vim quoque coactivam in ipso exercent. Ita respondet S. Thomas Prima Secundae, qu. 96. art. 5.

Obijciunt Cap. Duo sunt, Causa 19. qu. 2. ex Urbani Pape sumptum: Qui lege privata ducitur, nulla ratio occidit, ut publica confringatur: Legem autem privati Spiritus Sancti ducuntur, qui per Baptismum filii Dei facti sunt, & Spiritu Dei aguntur: A legibus igitur humanis sunt liberi.

Respondet S. Th. Legem Spiritus Sancti superiorem esse omni lege humana: ideoque viros spirituales quatenus Leges Spiritus Sancti ducuntur, non subditi legi quantum ad ea, quae repugnant divinis sp. sancti. Sed tamen (inquit) hoc ipsum est de dictis sp. sancti, quod homines spirituales legibus humanis subdantur, secundum illud, S. Petri Ep. 1. c. 2. Subiecti estote omni humanae creaturae propter Deum.

PROPOSITIO XI.

Revocandi quidem sunt homines ad Baptismi suscepti memoriam, ut promissionis in Baptismo factae observentur: sed si promissionum huiusmodi irrita esse vota omnia post Baptismum facta, nemo nisi Haereticus dixerit.

Abrenuntiationem Diaboli, & Pompis ejus factam, Verum baptizatorum vocat S. Thomas, Secunda Secundae, Baptizatorum. 88. art. 2. ad primum. Et recte quidem, cum sit iam votum. promissio Deo facta de meliori bono, libereque fiat, quantum sit de necessitate salutis. Commune Baptismi votum alibi vocat S. Doctor, novamque obligationem ex eo nasci Quae sit, docet: ac propterea baptizatum eodem genere peccati macula peccare, quam non baptizatum, iuxta illud Apostoli ad Hebraeos 10. Quanto peius deteriora mereri supplicia, qui Filium Dei concubaverit, & sanguinem Testamenti pollutum dixerit? Promissionem in Baptismo factam votum appellare S. Augustinus non dubitavit Ep. 149. alias 59. ad Paulinum: Votum (inquit) omnia, quae offeruntur Deo, maxime Sancti Altaris Oblatio, quae Sacramento predicatur nostrum aliud votum maximum, quod nec volumus in Christo esse mansurum, utique in compage corporis Christi: cuius rei Sacramentum est, quod Unus Deus, nis,

latum vobis manere sacramentorum caritate, quod vobis si-
gnificat, cum aperitionis celebraretur mysterium diceremus,
Ephraim, quod est, Adperire: ut venturus unusquisque ad
gratiam, quid interrogaretur, cognosceret; quid responderet,
meminisse debet. Hoc mysterium celebravit Christus in E-
vangelio, sicut legitur, cum mutum curaret, & surdum.
Baptismi
caeremonia
I. Legitur & c. 1. Lib. 1. De Sacramentis. Meminit ejusdem
Rabanus Maurus, ex quo cap. Postea, dist. 4. De Consecr.
Impromptum est, atque salvia Sacerdotis, & tactu significari,
virtutem divinam per Baptismum operari, ut Catechumeno
nates sperantur ad accipiendum odorem notitiae Dei:
sicut ad audiendum mandata Dei: sensus in intimo corde
ad respondendum. Sive (ut ait S. Carolus in Instructio-
nibus Baptismi) nates tanguntur saliva Sacerdotis, ut aper-
iantur Ad discernendum bonum odorem a malo, sanam
doctrinam a corrupta: aures autem ad audiendum manda-
ta Dei; in doctrina, qua de ore Altissimi fluxit, per ejus
aures intret, & in faceret oleat. Hoc denique Ritu do-
cemur, omnem reum caducum odorem Christianis esse
respuendum, & post Christum curandum, ut ei unice ad-
haeremus, juxta illud Sponsae caelestis: Trahe me post te:
curremus in odorem unguentorum tuarum: nobisque incum-
bere, ut virtutum fragrantia Christi bonus odor sitimus Deo.

ARTICULUS II.

De Caeremoniis Baptismum comitantibus.

I. Catechumenum ad Sacri Baptismatis Fontem perdu-
ctum Sacerdos ter conceptis verbis interrogat, Abrenun-
tians Satanae, omni operibus eius, & omnibus pom-
pae ejus: Ille vero, aut ejus nomine Patrinus, ad singulas
interrogationes respondet, Abrenuntio. Hujus Ritus memi-
nerit S. Dionysius Lib. De Eccl. Hierarchia, cap. 2. Ter-
tullianus Lib. De Corona Militis cap. 3. illamque in exem-
plum rerum per Traditionem acceptarum affert: Ut a Ba-
ptismo ingredimur (inquit) Aquam aditus, sed &
aliquando prius in Ecclesia sub Antistitis manu contestamur
nos rennunciare Diabolo, & Pompe, & Angelis ejus. Et
Lib. De Spectaculis cap. 24. Pompam Diaboli definit Quic-
quid Dei non est, vel Deo displicet, in eoque ordine spe-
ctacula ipsa collocat. Quod autem in Sacramento fidei spe-
ravimus, neque factio, neque dicitio, neque visus, neque
prospicitur participare debemus. Meminit S. Ephrem Syrus in
Tractatu singulari De hujusmodi Abrenuntiationis, quo Chri-
stianum pueri verbis ejusdem ostendit, Quodcumque ap-
pellatur malum, non solum capitalibus vitiis, idololatriae
superstitionibus, sed & seculi voluptatibus abrenuntiasse,
Resisti, tragice inclamantibus, alienum otio, tabula-
rum lusum, &c. Et Abrenuntiationis hujusmodi verba
in die Judicii nos judicatura, vel justificatura, meminit
S. Basilus Lib. De Sp. Sancto, cap. 27. ejusque originem
ab arcana Traditione repetit. Meminit S. Cyrillus Hieroso-
lymitanus, Catechesi Mystagogica Prima, ubi opera Sa-
tae cuiusvis generis peccata esse docet, quibus rennuntia-
re Christianum necesse est: ut cum aliquis fugit tyrannum,
arms quoque illius effugere studeat, & c. nittur. Memi-
nit S. Jo. Chrysostomus Homilia 21. Ad Populum An-
tiochenum, ubi docet, quod hoc vox Abrenuntio, Con-
secratio cum Domino est. Nihil hac voce tutius, si ipsam
per opera exhibentibus. Christum se gerere sicut illos, qui
servos emant, quo prius interrogant, an ipsi servire ve-
line: ita Christum, qui nos pretiosus. Sanguine redemit,
prius interrogare, an velimus crudelem illum tyrannum,
diabolum scilicet, deserere. Non enim coacta, & vio-
lenta est ejus dominatio. Non telles a nobis, non chi-
rographi exigere, sed hac una contentum esse voce, si
eam ex an mo proferamus; Abrenuntio tibi Satana, &
pompa tua. Hujus vocis rationem in die judicii nos redi-
turos, quoniam propterea custodiamus necesse est, Ut sal-
vum tunc reddamus depositum. Pompa vero Satanaica
(inquit) sunt Theatra, Circenses, & omnia peccata,
& dicitur obprobrium, & praesigium. Meminit S. Grego-
rius Nazianzenus, Orat. 40. ubi docet, vim, & facul-
tem Baptismi nihil aliud esse, quam secunda vita, &
prioris vivendi rationis pactum cum Deo initum: ideo-
que nihil magis nos timere debere, quam ne hoc pactum
violemus. Nam cum ad mutua hominum pacta firmanda
Deo medius adhiberi solet, quantum periculum est, ne
sacra cum Deo ipso contracta per seipso repudiamur: ut
propter alia peccata, ipsas quoque mendacis apud Verita-
tis tribunal rei peragantur. Meminit S. Ambrosius Lib. De
his, qui Mystra initiati cap. 2. Ingressus est inquit
Regenerationis sacrum, repetit, quid interrogatus sit, re-
spondet, quid respondit. Renuntiasse Diabolo, & o-
peribus ejus, Mundo, & luxuria ejus ac voluptatibus. Te-
nentur vocem, non in timore mortuum, sed in Libro vi-
ventium. Presentibus Angelis locutus es. Non est fal-
sitas, non est negare: Ingressus, ut Adversarium tuum
ceteris, cui renuntiasse max potares, ad Orientem con-
vertent, illum dicitur cernit obtutu. Lege & Lib. 1. De Sa-
cramentis, cap. 2. Eisdem Ritus meminit in pluribus O-

perum suorum locis S. Aug. Epist. 194. alias 105. Ad Six-
tum, cap. 9. Epist. 217. olim 107. ad Praesul, Lib. 1. De
Peccatorum Meritis, & Remissionis, cap. 24. Narratione
in Psalm. 80. ad illa verba Domini meminit sunt ei,
Legendi item Ser. 2. & 4. De symbolo ad Catechumens,
inter dubios S. Aug. factus ab Editionis Parisiensis novissi-
mae doctissimi Curatoris rejecti.

Meminit Conc. Parisiensis Sextum, Lib. 1. cap. 10. quo
Sacerdotes fapies inculcare jubet Fidelibus, ne iugo Sata-
nae, quod rejecerant, ejusque dominationis, quam sperna-
verunt, quocum modo succumbant, Magna quippe ex parte
Christianam decus vilescit, quando renati in Christo, ex
quibus in Baptismate renuntiaverunt, nec intelligere cu-
rant, nec ab his se, ut Christo polliciti sunt, abstinere
saturant. Abrenuntiare igitur Diabolo, est penitus eum
respuere, spernere, rejicere, eique contradicere, seque, &
unumquemque ad alienare, sive aliud quid, quod hoc verbo
in hoc sensu exprimit potest. Opera ejus sunt, qua utique op-
eribus Salvatoris contraria existunt. Primum superbia, cu-
jus illa audor est, & qua cum ex Angelo Demone facit,
qua est etiam initium omnis peccati, & cetera vitia, qua
ex radice produunt superbia. Pompa Diaboli haec est, qua
pompa mundi, id est, ambitio, arrogantia, vanagloria, &
omnesque easlibet rei superfluitas in humanis usus; unde
crecit elatio, qua multoties honestas solet adscribi; & ce-
tera hujusmodi, qua de fonte superbia procedere videntur.
Haec, & his similia sunt, qua unusquisque Fidelis tempore
Baptismatis a se rejicit, Christo se emancipavit, pactum
que cum Deo fecit, ne penitus ad ea, quibus abrenuntiasse
restitit. Verum si jura humana patris firmiter conservantur,
fixius tamen, atque serventis iura tanti pacti, qua
cum Deo facta sunt, inviolabiliter sunt observanda. Secun-
dum hujus Concilii doctrinam, cujuslibet rei superfluitas
in humanis usus, ex qua crecit elatio, quae multoties
honestati solet adscribi, ut superbia adium, pretiosae
que suppellectilis magnificentiae, vestium latus, mensurarum
laetorum apparatus, & gentiles epulae, spectacula, quo-
que, ludaeorum, ad Diaboli pompam pertinent; & quibus
omnibus si cor humanum magis afficitur, quam fuz saluta-
ria cura, & studio, proculdubio pactum in Baptismo cum
Deo initum violat, & Diabolo, quem jure perit, itemque se in-
cipit. Hujus autem Abrenuntiationis Ritus, fundamentum
habere in oraculo Christi, Matt. 6. 24. Nemo potest duo-
bus dominis servire: aut enim unum odio habebit, & al-
terum diligit: aut unum sustinebit, & alterum contemnet.
Non potestis Deo servire, & Mammonae. Et in verbis A-
postoli 2. ad Corinth. 6. 14. 15. Quia participatio justitiae
cum iniquitate: Aut qua societas lucis ad tenebras? Quo
autem conventio Christi ad Belial? Qui autem consensus
Templi Dei cum idolis? Vos enim estis templum Dei vivi,
sicut dicit Deus: Quoniam inhabitabo in illis, & inam-
bulabo inter eos, & ero illorum Deus, & ipsi erunt mi-
hi Populus.

II. Obligantur deinde oleo sacro, figura Crucis, peccatus
& scapulae baptizandi, ut intelligamus, eos, qui Baptismo
iniunguntur, quasi Christi Athletas, ait S. Ambrosius, lu-
ctam hujus saeculi ludaturos: solent enim luctantes inun-
gi. Deinde, ut sciamus Baptismi gratiam non nostris me-
ritis, sed Christi beneficio, & gratuita misericordia dona-
ri, quae oleo significatur. Praeterea, quia oleum est me-
dicamentum speciei, quandoquidem Samaritanis insudit in
vulnera oleum, & vinum: Ideo hac unctio demonstrat,
intima anima nostra vulnera, & verba hac medi-
cina curari: somitemque ipsum, quam vis non omnino ex-
tinguitur, ac certe debilitari: vireque, & robur spiri-
tuale nobis addi, quo Satanae, carnisque tentationum im-
petus depellamus. Peccatus praeterea ungitur, ut intelligamus
mentem, animamque divina virtute corroborari. Scapula
vero, quia dantur homini vires ad iugum Christi Domini
ferendum. Inungitur ante, & retro: ut undique munia-
tur, & confirmetur ad opera bona praestanda, corde, &
corpore, voluntate, & opere. Haec explicatio est S. Caroli
Borromaei in Instructioibus Baptismi, Hujus Ritus memi-
nerunt S. Cyrillus Hierosolymitanus, Catechesi Mystagogica
2. S. Ambrosius, Lib. 1. De Sacramentis, cap. 2. Rabanus
Maurus Lib. 1. Institution. Clericorum, Cap. 27. ex
quo cap. Deinde, dist. 4. De Consecratione, sumptum est,
cujus haec sunt verba: A Sacerdote inungitur, ut Sacrum
Baptisma cum fide accepta custodiamus. Ungitur tunc illius
peccus de oleo sanctificato cum invocatione S. Trinitatis, ut
nulla reliqua latentis inimici in eo residere, sed in fide
Sanctae Trinitatis mens ejus confortetur, Ungitur & inter
scapulas de eodem oleo, ut undique muniat, & ad bo-
na opera faciendam per Dei gratiam roboretur. De eodem
Ritu sic loquitur Innoc. III. cap. Cum venisset, Extra, De
Sacra Unctione, inquit haec sunt verba: In pectore baptizandus
inungitur, ut per Sancti Spiritus Donum abjiciat erro-
rem, & ignorantiam, & suscipiat fidem veram, quia Ju-
sus ex fide vivit. Inter scapulas, ut per Sp. Sancti gratiam
excitaret negligentiam, & torporem, & bonam operationem
exerceret: quia Fidelis sine operibus mortuus est, ut per Fidei
Sacramentum sic munditia cogitationum in pectore, & per
operis exercitum sic fortitudo laborum in scapulis, & qua-

Abrenun-
tatio.

Que Pompa
diaboli.

Baptismi
caeremonia.

Abrenun-
tatio.

Baptismi
caeremonia.

Abrenun-
tatio.

Omnis cu-
juslibet rei
superfluitas
in usus
humanis
pompa Dia-
boli est: &
Baptismi
caeremonia.

Abrenun-
tatio.

Lev. 26.

Luc. 10. 34.

Baptismi
caeremonia
sicut signifi-
cavit.

Baptismi
caeremonia.

Eccl. 2.

Eccl. 9. 8.

Rom. 5. 5.

Fidei pro-
fessio.

Baptismi
caeremonia.

II. 21. 16.

Car bap-
tizandus in-
terrogatur,
an velit ba-
ptizari.

Jo. 5. 6.

2. Cor. 9. 7.

Unctio
Christi
in vertice.

Unctio
in
vertice.

Baptismi
caeremonia.

Eccl. 2.

Eccl. 9. 8.

Rom. 5. 5.

titus Fides per dilectionem, secundum Apostolum, operatur.
III. Sequitur Fidei Professio. Baptizandus enim de fumnis
fidei capitibus, seu Articulis Symboli a Sacerdote interrogatus,
respondet, Credo. Hujus Ritus meminerit S. Cyrillus
Hierosolymitanus Catechesibus 1. & v. S. Amb. Lib. De
Initiandis, cap. 5. & 2. De Sacramentis, cap. 7.
cujus haec sunt verba: Interrogatus es, Credis in Deum Pa-
trem omnipotentem? Dixisti, Credis & misisti, hoc est,
sopulatus es. Credis in Dominum nostrum Jesum Christum, &
in Crucem ejus? Dixisti, Credo, & misisti: ideo & Christi
es confepulatus. Tertio interrogatus es, Credis in Sp.
Sanctum? Dixisti, Credo: tertio misisti, ut multiplicem
lapsum superioris aetatis absolvetis trina confessio. Denique
ut vobis afferamus exemplum, Sanctus Apostolus Petrus,
postquam in Passione Domino lapsus videtur infirmitate con-
ditionis humanae, quia ter negaverat: postea ut illum lapsum
aboleret, & solveret, tertio interrogatus a Christo si Christum
amaret, tunc ille dicit: Tu nosti Domine, quia amo te.
Tertio dicit, ut tertio absolvetur. Eisdem Ritus memi-
nit S. Aug. Lib. 8. Confessionum, cap. 2. & in Sermonibus ad
Catechumens habitis. Fundatus est in Christi verbis, Mar-
c. 16. Qui crediderit, & baptizatus fuerit, salvus erit: & in
illis Apostoli ad Rom. 10. Quia si confitearis in ore tuo
Dominum Jesum, & in corde tuo credideris, quod Deus
illum suscitavit a mortuis, salvus eris. Corde enim cre-
ditur ad justitiam, ore autem confessio fit ad salutem. Di-
cit enim Scriptura: Omnis qui credit in illum, non confu-
detur. His porro duobus verbis, Abrenuntio, & Cre-
do, five duobus Sponsionibus per illa expressis, omnis Chri-
stianae Legis vis, & disciplina continetur.

IV. Cum jam Baptismum administare oportet, quare
Sacerdos ab eo, qui baptizandus est, sit baptizandus? Quo per
se, si fit adultus, vel, si sit infans, per Patrinus annua-
te, statim aqua salutaris perfunditur In nomine Patris, &
Filii, & Sp. Sancti. Ritus hujus rationem affert Concilii
Tridentini Catechismus. Quem admodum (inquit) homo sua
voluntate Serpenti obediens, merito damnatus est: ita Do-
minus neminem ad suorum numerum, nisi voluntarium Militem
adferri voluit, ut divinis iustis, ipsius obtemperaret, &
aeternam salutem consequeretur. Hic Ritus in exemplo Chri-
sti fundamentum habet, qui Bartheleum ad Piscinam Intra-
tus, illum interrogavit: Vis sanus fieri? Et ille, quod
de elemosina erogatione dixit Apollolus, sciendum esse
dixit: non ex fustibus, aut ex necessitate: Illam enim aeternam
diligit Deus: id multo potiori ratione asserendum est de
Intercepto Sacramento, quo homo se Deo reddit, ac in
perpetuum donat, devotus, mancipat.

ARTICULUS III.

De Caeremoniis Baptismum consequentibus.

I. Absoluto Baptismate, Sacerdos summam baptizati ver-
ticem Christianum ungit, ut de sancto Spiritu Sancti
super ipsam ad habitationem Deo conferendam significetur:
ut intelligit, se ab eo die Christo capiti tamquam mem-
brum conjunctum esse, atque ejus corpori intum, & ex re
Regni Christi participet fiat, & a Christo Christianus possit
vocari (ut ait Rabanus Lib. 1. De Institutione Clericorum, c.
28. ex quo cap. Postquam dist. 4. De Consecratione, sumptum est
I) Christus enim a Christum appellatur, quem scilicet
Unxit Deus oleo laetitiae praeforis ejus, sive ipso Sp.
Sancto, & omni plenitudine Divinitatis, quae in illo in-
habitat corporaliter (ut loquitur Apollolus) id est substantia-
liter. Christianate caput linunt, quia Oculi sapientiae in
capite ejus: eoque significatur, quod Friget sapientia sine
gratia: sed ubi sapientia accipitur gratiam, tunc opus ejus
incipit esse perfectum (inquit Sancti. Ambrosius Lib. 3. De
Sacramentis, cap. 1. ex quo sumptum est cap. Accepti, dist.
4. De Consecratione.) Eandem hujus Ritus affert
rationem Innoc. III. cap. Cum venisset, Extra, de Sacra Un-
ctione: additque, Unctionem fieri in capite, ut significetur
omni poteri de fide reddere rationem. Meminit ejusdem
Unctionis Innoc. I. Epist. 1. Ad Decemum, cap. 3. Hinc a
quibusdam Insuper neglectam caeremoniam observari jus-
sit ab omnibus Conc. Araucanum 1. can. 1. ex quo sum-
ptum est cap. Nullus dist. 4. De consecratione, cujus haec
sunt verba: Nullus Missarium, qui baptizandus recipit
sacramentum, sine Christianitate usquam debet ingredi, quia inter-
nos placuit semel in Baptismo christiani, &c. Hinc Ri-
tus a S. Silvestro Pontifice Maximo institutum affirmant
Amalarus Lib. 1. De Ecclesiasticis Officiis, c. 27. Vro-
larius Strabo Lib. De Rebus Ecclesiasticis, cap. 26. &
Rabanus Maurus loco supra laudato, cap. 26. & To Carno-
tensis Serm. 1. De Sacramentis Nuptiarum, ejusdem
Ritus meminerunt, & sicutque baptizatum, cum de Sacro
Fonte ascenderit, Christianate ungi in vertice, Ut cognoscat
se promotum in Regnum genus, & Sacerdotale; secundum
illud S. Petri Epist. 1. cap. 2. Vos autem genus electum
regale Sacerdotium, gens sancta. Aliam istius excremo-
niae rationem affert idem S. Presul Carnotensis, Ser. 4. De
Sacramentis Dedicacionis, ubi ait; Christianos unctos in

capite post Baptismum, ut caritas, quae per Sp. sanctum dis-
tatur, semper abundet in corde, secundum verbum illud Sa-
pientiae: Oleum de capite tuo nunquam deficiat: Unde &
Apostolus, Caritas (inquit) diffusa est in cordibus nostris
per Sp. sanctum, qui datus est nobis. Datum quidem Sp.
sanctum, cum aquis salutaribus ablueretur: Sed ibi ad Pra-
teritorum criminum remissionem; hic vero ad adjuvandum
in cordibus nostris Dei, & proximi caritatem. Quae cari-
tas in Christi corpore non praestet indigenam alienigenae,
non nobilem ignobili, non virum mulieri, sed omnes per
adoptionem Spiritus facit filios, quicumque per eundem
Spiritu clamant: Pater noster, dimitte nobis debita nos-
tra. In hoc ergo Christi corpore, ille solus habetur sub-
limior, qui fuerit in Dei amore potentior.

Sacris autem Canonibus vetitur etiam, Ne Chrifma vetus
ad Unctionem Baptismalem adhibeatur, sed novum jubetur
adhiberi, quod ipso anno Parochi a proprio Episcopo,
ante Pasche Sollemnitatem, non per Minorum Clericum,
sed per se ipsos, aut per Compresbyterios petierit, & ac-
ceperit. Ita praescriptum est cap. Si quis, ex Conc. Lug-
dunensi, & cap. Presbyterii, ex Conc. Valentino, relatis
dist. 4. De Consecratione.

II. Induit postea Sacerdos baptizatum veste candida, di-
cens: Accipe vestem candidam, quam immaculatam pfer-
ras ante tribunal Domini nostri Jesu Christi: ut habeas vi-
tam aeternam. Infantibus vero, qui vestitu non utuntur,
fiduciam sub Chrifmate datur: quod symbolum est tam
Christianae libertatis, quam per Baptismum sumus consecuti,
excepti de servitute diaboli: tum gloriose Resurrectionis,
ad quam homines per Baptismum regenerantur: Nam Dum
Sacramentum impenditur corpori, corpus consecratur immo-
ralitati (inquit Tertullianus), sine innocentiae, & In-
guentis post Baptismum servanda, secundum illud Apollolus
ad Rom. 6. cap. In novitate vestis ambulemus, tum denique
laetitiae internae, & gaudi Spiritus: sicut enim palli vestis
vestitur, sic candida laetitiae signum est. De hoc Ritu S.
Ambrosius, Lib. De Initiandis, cap. 7. Accepti candida ves-
timenta, ut estis indicium, quod exteris involucrem pec-
catorum, & inhaeris innocencia casta velamina. De eo-
dem S. Aug. Ser. 223. alias De Diversis 81. Infantes iusti
(inquit) quos cernitis exterius dealbantes, interiorum mun-
datis, qui candore vestium splendorem mentium praesurgunt,
cum peccatorum suorum nocte premerentur, tenebra fue-
runt. Nunc autem mundati sunt Lavacro indulgentiae,
quia irrigati fonte sapientiae, quia perfusi luce justitiae:
Hic est dies, quem fecit Dominus, exultemus & letemur
in eo. Eisdem istius caeremoniae rationes asserunt Rabanus
Maurus Lib. 1. De Institutione Clericorum, cap. 29. ex quo
cap. Post Baptismum dist. 4. De Consecratione, sumptum est,
& To Carnotensis Serm. 4. De Sacramentis Dedicacionis, &
Ser. 1. De Sacramentis Nuptiarum. Olim qui Sabbato San-
cto erant baptizati, per totam hebdomadam albis vestibus
utebantur, & in Octavis Pasche Sanctis Sacrificis angelo-
lico illo habitu aderant. Hinc Dominica in Albis nunci-
pata.

III. Deinde cereus ardens baptizato, seu Patrinis illum
tenentibus, in manus traditur, quo significatur, quod Apo-
stolus ait Ephes. 5. Eratis aliquando tenebrae, nunc autem
lux in Domino. Ut filii lucis ambulate: fructus enim lucis
est in omni bonitate, & justitia, & veritate: probantes,
quid sit beneplacitum: & nolite communicare operibus in-
fructuosis tenebrarum, magis autem redarguite. Significatur
etiam baptizatos implere debere, quod Christus in Evan-
gelio jubet: Matth. 5. 16. Sic luceat lux vestra coram
hominibus, ut videant opera vestra bona, & glorificent Pa-
trem vestrum, qui in caelis est, Et Luc. 13. 35. Sint lucub-
rae vestris praesentibus, & lucerna ardentes in manibus vestris: ut
sit mandata castitatis in corpore, & lumen veritatis in ope-
ratione. Praeterea, cereus ille ardens, nuptialis instar fa-
cis est, symbolum conjunctionis animae, velut immacula-
tae jam virginis cum Christo Sponso, juxta illud Apolloli
2. ad Cor. 11. Descendi enim vos uno viro virginem cas-
tam exhibere Christo. Quamobrem curare debemus, ut oleo
spirituali, id est, caritate, nullquam in cordibus nostris de-
ficiat, lampas nostra semper inextincta servetur, ut ve-
niente Sponso in die mortis nostrae, intremus cum ipso ad
Nuptias aeternae felicitatis. Addit S. Carolus cereo ardenti
significari tres virtutes Theologicas, quae in Baptismo in-
funduntur, fidem in lumine, caritatem in calore, spem in
cerei recta altitudine, quae sursum ascendit, ut spes no-
stra ad caelos usque exiteat, & erigatur. Id praeterea,
quod Baptismo nobis fit communicatio lucis verae, quae
Christus est, & depulsio tenebrarum: quam ob causam
Baptismus Sacramentum illuminationis, & baptizati, more
loquendi Patrum, Illuminati dicuntur. Cereus denique
ardente significatur pura intentio, qua baptizati, om-
nia opera sua facere debent, ut ei soli placeant, cui se
probaeant, qui scrutatur lumen in luceros, & lumen
nostrum etiam examinat, & judicat. Quod de lumine Chri-
stus in Evangelio, ait, Luc. 11. Lucerna corporis tui
est cernis tuus. Si oculus tuus fuerit simplex, totum cor-
pus tuum lucidum erit; si autem nequam fuerit, etiam cor-
pus tuum tenebrosum erit. Vide ergo, ne lumen, quod in te

Vesti esse
candida.

Baptismi
caeremonia.

Eccl. 17. 26.

Cereus ar-
dens tenen-
ditio.

Recta, &
pura inten-
tio cereo-
dente signi-
ficata.

Baptismi
caeremonia.

Eccl. 17. 26.

est tenebra facta, & si ego corpus tuum inclisum fueris, non habens aliquam partem tenebrarum, & lucidum totum, & sicut lucerna fulgoris illuminabit te. Oculum simplex est recta intentio; corpus, opera: Si intentio pura, & recta sit, opera secundum se bona omni ex parte lucida sunt; si prava intentio, opera aliquo boni tenebra sunt. Si alia ex parte minus recta sit intentio, opera aliqua ex parte sunt tenebris infusata. Duo autem requiruntur ad rectam intentionem, Res, & causa, id est, quid intendas, & propter quid: ut monet S. Bernardus, Scm. 40. in Cant. Et ex his duobus anima decor, vel deformitas habuerit, in anima quæ ambo ista recta, atque pura habuerit, in anima quæ utraqueque dicitur: Pulchra sunt genera tua sicut turris, & veraciterque dicitur: Pulchra sunt genera tua sicut turris. Anima enim facies mentis intentio; ex qua nimirum rectitudo operis, sicut ex facie pulchritudo corporis existimatur. Dux autem veluti genæ sunt, obiectum quod intendit, & finis propter quem intendit. Quæ igitur horum altero carere Anima, de illa dici non poterit: Pulchra sunt genera tua sicut turris: sed ex parte deformis erit, cuius alteram faciem vel inhonestas rei, vel causæ, seu finis turpitudine fadaverit. Ergo intendere non in Deum, sed in turpitudine fadaverit. Ergo intendere non in Deum, sed in turpitudine fadaverit. Ergo intendere non in Deum, sed in turpitudine fadaverit.

Cant. 1.

Cant. 1. 9.

Caremonia supplicandi in his, qui domi argente necesse sunt baptizati sunt.

Rescripti verba iungete.

erat, ut nominarent se iomen desisse Christo, atque in eius militiam esse adscriptos, & nomina sua in celis esse conscriptos.

II. Parochum, pro personarum multitudinem, statumque Sermonem habere convenit, in quo præter cetera, considerationem aliquam Christianam explicet de sollemnibus sponsione, quam unaliquisque Fidelis in Baptismo facit; ut Fidelis, qui adfuit, tam sanctæ promissionis recordatione excitari, videant, atque exequantur, quæ sollemniter ipse ponunt. Ita S. Carolus in instructionibus Baptismi.

III. Comparat monere debet, ac docere, quæ sint officii eorum partes, quas pro susceptione, fidei iustificatione munere præstare debent, ut scilicet infanti semper sollicitudinem veræ caritatis impendant, curentque ut in institutum Doctrinæ Christianæ rudimentis: admonentque ut castitatem custodiant, a maledictio, & perjurio linguam cohibeat; cantica turpia, & obscena non proferat; superbia non effratica: non invidet; irascendum, odiumque in corde non tenet; & alia id generis. Monere etiam debet de cognatione spirituali inter Comparat, & baptizatum, illiusque patrem, & matrem; ac præterea inter baptizatum, baptizatum, & matrem; ac præterea inter baptizatum, & doctorem, quam mutua sanctæ caritatis officia, & quam sincere, & castè in primis huiusmodi cognatio spiritualis colenda sit. Ita S. Carolus.

IV. Monere debet, ne mater, nutritrix, aut alia quævis mulier, aut alius quicumque vir, infanctum anno ætatis non impleto, in eodem secum lecto unquam teneat: Si infanctus in eodem cum ipso lecto iacentes suffocari contigerit, homicidii reas futuros; et si non suffocentur, mortaliter tamen ipsas peccare propter periculum in quod teneliorum puerorum vitam adducunt. Pœnam Excommunicationis in eas, sive in illos Conic. Mediolanensæ 4, & hæc sibi casum reservare merito consecraverunt Episcopi.

V. Monere debet Parochum, ut puerperæ, simul atque dum pedem a partu efferet, Ecclesiam Parochialem adeat, ubi benedictionem accipiat; Caveat autem ne ob eam causam ipse puerperæ domum ingrediatur, etiam illa adversa valitudine laborat. Neque eadem panem benedictum sub hostiis forma præbeat. Caveat præterea post administrationem Baptismi a confessionibus, etiam domi parentum intatis. Ita S. Carolus in instructionibus Baptismi.

VI. Monere debetque Baptismi diem a parentibus notari; ut quo die infans baptizatus est, eum ex instituto Patrum, quotannis ardentiore prece, elemosinis, si per facultates potest, omnique caritatis opere, atque officio, spiritualisque gaudiis celebratè recolat: memor se chirographo damnationis delicto, hæreditatis cœlestis participem in Christo Domino factum esse: Ita S. Carolus, qui & prælect. S. Amb. verba ea occasione refert: Repet, quid interrogatus sit; recedatque, quid responderit. Reministi Diabolo, & spiritibus inmundis, & luxuriam eius, ac voluptatibus. Memor es sermone tui, & nunquam tibi excidat tua series cantione.

TRACTATUS III.

De Sacramento Confirmationis.

Cum in Baptismo non solum omne peccatum tam originis, quam propter actionis remittitur, sed & Sp. Sanctus in novam nos regenerans creaturam nobis datur: si percepto Baptismo statim ex hoc seculo migraremus, solus Baptismus sufficeret ad æternam salutem, moxque Dei visione, & sempiterna pace frueremur. Jam vero cum nos, post mysticam transiitum Maris Rubri, in Mundi huius deserto cum hostibus salutis nostræ, carne, Mundo ipso, & Diabolo sine intermissione dimicare oporteat: cum caro adversus spiritum perduellit, cupiditateque in sinu nostro laentes domesticum, internecumque bellum moveant: Mundus erroribus, amoribus & terribilibus suis armatus, ut S. Aug. loquitur, continuo nos oppugnet: Diabolus mille artibus instructus Tanquam Leo rugiens circumat, quærens quem devoret: Hanc iniuriam luctam animo descremus, nisi fide certo persuasum nobis esset, Christum Redemptorem nostrum, qui carnem domuit, Mundum vicit, Diabolum huius Mundi Principem foras eiecit, adversus nos, & tam graves insultus alia instituisse remedia, quibus luctantibus nobis subveniret. Sicut ergo in Exodi legibus, filios Israel ex Aegypto per Mare Rubrum jam egressos, devictis, ac numeris etiamnum hostibus, tum maxime fuisse compluribus aliis Sacramentis roboratos, in primis expeditione nobis in protectione eorum per diem, & ignis, ut luceret eis per noctem, deinde Panis cœlestis, scilicet Manæ manducatione, & aquæ potu, quæ de petra percussis mansit: ita Christus, qui Veteris Legis figuram implevit, post Baptismum, perque alios Sp. Sancti munera, & gratiarum dona nobis reliquit, quibus nos per Baptismum resurgentes sustentat, & confirmat, ne hostium impetu rursus fracti succumbamus. Quæ sunt cetera Ecclesiæ Sacramenta, in primis vero Confirmatio, & Eucharistia,

Pet. 5.

ARTICULUS IV.

Quid agendum a Parocho post administrationem Baptismi.

I. Baptizatorum nomina, necnon Parentum, & Sufceptorum, sive Patrinorum, cum nota diei, & anni, in Librum referre debet Parochus, sive illi in Ecclesia cum sollemnibus ceremoniis, sive domi propter necessitatem angustis baptizati sint. Ita statuit S. Carolus in Concil. Mediolanensæ 4. Ita Concil. Rothomagensis an. 1581. & Synodus Aqueensis 1585. quod etiam Reges Christianissimi Francie. l. an. 1539. art. 51. & 52. & Henr. III. in Comitibus Rhesensibus ann. 1579. art. 181. Lege lata fanxerunt, iusserantque Baptismalia Regilla quotannis ad proximi Prætoris, aut Senescalli Actuarum a Parocho deferri, in publicis Tabulariis conservanda. Baptizandorum nomina in publicis Ecclesiæ tabulis referri, mos antiquus

Confirmationis in hoc Tractatu dicendum, cuius Sacramenti naturam, vim ac dignitatem Fidelibus opportunitate data explicandam monet Concilium Trid. Catechismus: ut intelligant, non solum negligendum non esse, sed summa cum pietate, & religione suscipiendum, ne ipsorum culpa, maximoque malo eveniant, ut frustra in eo divinum hoc beneficium collatum videatur.

CAPUT PRIMUM.

De Confirmationis Natura. ARTICULUS I.

Utrum Confirmatio sit verum Nova Legis Sacramentum.

Varia Confirmationis nomina.

Multis nominibus Sacramentum istud a Patribus, & Auctoribus Ecclesiasticis appellatur. Quædam a materia sumuntur, quæ est Manuum impositio, & christi. Sic vocatur Manu impositio a S. Augustino Libro 3. De Baptismo contra Donatistas, o. 16. a S. Isidoro Hispaniensi Lib. 2. De Ecclesiasticis Officiis, c. 26. Amalario Fortunato in Libro eisdem argumenti, c. 27. Hugone a S. Victore Lib. 2. De Sacramento, p. 7. cap. 1. Unguenti Mysteriorum appellatur a S. Dionysio Libro De Ecclesiastica Hierarchia, c. 4. Sacramentum Christi a S. Augustino Lib. 2. Contra Litteras Petilianæ, cap. 104. Christum spiritualis unguenti a Theodoro Comment. in cap. 1. Cantici Canticatorum, Christum sanctum, & Christum super caleste a Conc. Laodiceno can. 7. & 8. Christum salutis a S. Leone Serm. 4. De Nativ. Domini. Quia vero per istud Sacramentum signo, & sigillo crucis in fronte, & impresso in anima caractere, veluti Christi Milites obligamur; & signum, quo accipitur Sp. Sanctus, vocatur a S. Cornelio Papa, & Martyris Epistola ad Fabium Antiochenum, apud Eusebium Lib. 6. Historie Ecclesiasticæ, c. 43. Ab effectu, qui est facere hominem plane, ac perfecte Christianum, vocatur Perfectio a S. Dionysio loco mox laudato, a Conc. Hlibertano can. 38. & 77. a S. Ambrosio Lib. 3. De Sacramento cap. 2. Sacramentum plenitudinis gratiæ a S. Th. 3. p. q. 71. art. 1. Ab alio tandem effectu, qui est spiritualis cellatio roboris, Confirmatio vulgo vocatur; quia per istud Sacramentum Christiani robustiores sunt ad confitendum, & glorificandum nomen Domini nostri Jesu Christi, ad resistendum saluti sui hostibus: & quia huius Sacramenti virtus Deum in nobis confirmat, quod Baptismo cepit operari: neque ad Christianam soliditatem perfectionem adducit, ut loquitur Conc. Trid. Catechismus. Ita porro definitur potest: Confirmatio est Sacramentum Nova Legis, quo Fideles, ad Christi fidem palam, & interposita profensione, Sp. Sancti plenitudine roborantur.

Hanc nihil a Catechis diffuse Galvini, & quæque Sectæ toret asserunt, indequæ duxerit originem tam imperite, quam impie finxerunt, quod olim, qui infantes baptizati erant, cum jam adulti essent, ad Episcopum adducebantur, ut Fidem Christianam, quam in Baptismo susceperant, confirmarent. Lutherus meram Baptismi Caremoniam, non Sacramentum esse affirmavit. Horum errores conficit Tridentina Synodus; secundum quam fit.

PROPOSITIO UNICA.

Confirmatio est verum, & proprie dictum Nova Legis Sacramentum.

Confirmatio est officio.

Signum enim vero sensibile, constans ex rebus, & verbe proprie dictum Sacramentum: Confirmatio autem signum est sensibile, constans, ex rebus, & verbis, nimirum Impositione manuum, & Chrismatione, junctis Orationi, & est perpetuum, & gratia sanctificantis operatorium: est itaque verum, & proprie dictum Sacramentum.

Minor probatur ex Scriptura primum, tum ex Traditione. Quod Scripturam spectat, Act. 8. cap. huiusmodi Manuum impositionem orationi junctam, & Spiritum Sanctum per eam datum legitur. Cum audisset Apostoli, qui erant Hierosolymis, quod recepisset Samaria verbum Dei, miserunt ad eos Petrum, & Joannem: qui cum venissent, oraverunt pro ipsis, ut acciperent Spiritum Sanctum. Nondum enim in quemquam illorum venerat, sed baptizati tantum erant in nomine Domini Jesu. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum Sanctum. Quod quidem non pro solis Ecclesiæ incunabulis institutum, & ad dona exteriora, seu gratias gratis datas per signa visibilia conferendas; sed in perpetuum tempus, ad gratiam sanctificantem conferendam, probatur ex Traditione, & Ecclesiæ usu, in quo eadem manuum impositionem usurpatam fuisse frequentibus seculis, cum jam gratie gratis data, puta Donum linguarum, Prophetiæ, interpretatio sermonum, &c. visibilibus conferri desissent, & veterum Patrum testimonio competere est.

Tertullianus, Libro De Baptismo, cap. 7. Exinde egressi de Lavacro, perungimur benedicta Unctione. De cuius officio, Alex. Theol. Tom. I.

Et ibidem subdit: In nobis carnaliter currit Unctio, sed spiritualiter proficit: quomodo & ipse Baptismi carnalis actus, quia in aqua mergimur; spiritualis effectus, quia delictis liberamur. Dehinc manus imponitur per benedictionem advocans, & invitans Sp. sanctum. Et Paulo post: Tunc ille Sp. Spiritus, super emanata, & benedicta corpora libens a Patre descendit super Baptismi Aquas, tamquam pristinam fidem recognoscens, conquisivit columba figura delapsus in Dominum, ut natura Sp. sancti delaretur per animal simplicitatis, & innocentie. Et infra: Quemadmodum post aquas diluvis, quibus iniquitas antiqua purgata est, post Baptismum, ut ita dixerim, Mundi pacem celestis ira præco columba terris annuntians, demissa ex Arca, & cum olea reversa, tandem dispositio spiritualis effectus, terra, id est, carni nostra emergenti de Lavacro post vetera delicta, columba Sp. sancti ad volat, pacem Dei adferens, emissis de celis, ubi Ecclesiæ est Arca figurata. Et manuum impositionem super baptizatos factam, ad protectionem spiritualem, & infusionem Sp. sancti. Quamquam autem continenter cum Baptismo illa manus impositio Spiritum sanctum advocans fieri solet, non sequitur illud Sacramentum non fuisse. Nam & continenter cum Baptismo Eucharistia porrigebatur infanti: quam tamen distinctum esse Sacramentum non ipsi quidem Hæretici negant. Præterea, illi Ritui alios effectus quam olim Baptismo tribuit Tertullianus, adeoque meram Baptismi Caremoniam esse non sentit, sed distinctum plane Sacramentum. Sic enim habet Libro De Resurrectione carnis cap. 8. Caro abluatur, ut anima emaculetur. Caro unguatur, ut animæ consecratur. Caro signatur, ut & anima maneat. Caro manus impositione adambatur, ut & anima Spiritu illuminetur. Caro Corporis, & Sanguine Christi vestiatur, ut & anima de Deo saginetur.

Idem probatur testimonio S. Cypriani Romani Pontificis, & Martyris, Epistola ad Fabium Antiochenum ab Eusebio relata Lib. 6. Historie Ecclesiasticæ, cap. 43. ubi Confirmationem, quam Domicum signaculum vocat, distinguat a reliquis Ritibus, qui iuxta Ecclesiasticas regulas supplicari debebant iis, qui in lecto fuerant urgente infirmitate baptizati; ac singulare, propriumque illi tribuit effectum, scilicet Spiritus Sancti infusionem. Ubi enim præmit S. Cornelius Novatianum in lecto fuisse baptizatum, cum morbo gravissimo laboraret; subdit: Sicque postquam liberatus est morbo, reliqua percipit, quæ iuxta Ecclesiasticam Regulam percipi debent, neque ab Episcopo confirmatus est. Hoc autem signaculo minime percipit, quomodo Spiritum sanctum potuit accipere?

Idem probatur testimonio S. Cypriani Ep. 73. ad Julia-num data, ubi de Samaritanis a Philippo Diacono baptizatis ita scribit: Quia legitimum, & Ecclesiasticum Baptismum consecuti fuerant, baptizati: eos ultra non oportebat, sed tantummodo, quod deerat, id a Petro, & Joanne factum est, ut oratione pro eis habita, & manu imposita, invocaretur, & infunderetur super eos Spiritus sanctus. Quod nunc quoque apud nos geritur, ut qui in Ecclesia baptizantur, Præpositi Ecclesiæ offerantur, & per nostram orationem, ac manuum impositionem Sp. sanctum consequantur, & signaculo dominico confirmantur. Ea manus impositionem ab Ecclesiæ Præpositis, quo nomine S. Cyprianus Episcopos ubique designat, factam super baptizatos, per quam Sp. sanctum consequuntur: Huius autem Ritus partem quoque fuisse unctionem Christianam, citare eodem S. Martyre Ep. 70. ad Ianuarium: Ugi (inquit) necesse est eum, qui baptizatus sit, ut accepto Christianate, id est, Unctione, esse unctus Dei, & habere in se gratiam Christi possit. Porro aut Eucharistia, & unde baptizati unguuntur, Oleum, in Altari sanctificatur.

Idem probatur ex Opusculo Milevitano, Lib. 7. Contra Parmenianum, ubi Sp. Sanctum per unctionem Christianam confertur, eamque unctionem minime iterari asserit. Quod Sacramento Confirmationis convenit. Oleum (inquit) simplex est, & nomen suum unum, & proprium habet: confectum iam Christina vocatur, in quo est suavitas, quæ autem conscientia molli excludit auribus peccatorum; quæ animam innovat lenem: quæ solum Sp. sancto parat, & invitans: illi asperitate fugata libenter inhabitare dignetur. Et paulo post: Quæ a vobis unctum est, tale servatum. Et infra: Seducisistis homines, re-baptizastis, iterum unctisistis. Item ex S. Paciano Barchinonensi Episcopo Epil. 1. ad Sympronianum Novatianum, ubi absolventem potestatem ita concessit Apollolis esse docet, ut ad eorum Successores Episcopos transmissa fuerit, & in Ecclesia perpetuo maneat, quia & Baptismalis, & Chrismatis, per quod datur Sp. sanctus, potestas ad Episcopos est transmissa, adeoque Ecclesiæ in perpetuum data. Quis est (inquit) illud, quod Apollolis dicit: Quæ ligaveris, &c. Cur hoc, si ligare hominibus, ac solvere non licebat? An tantum hoc solis Apollolis licet? Ergo & baptizare solis licet, & Sp. sanctum dare solis, & solis genitum peccata purgare: quia totum hoc Apollolis solis imperatum est. Si ergo, & Lavacri, & Chrismatis potestas, majorum longe Christianorum, ad Episcopos inde descendit, & ligandi quoque jus adfuit, atque solvendi.

Confirmatio verum Sacramentum.

Confirmatio verum Sacramentum.